

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Број: 01-02-03-13-249/13

Р: 07-05; 010-05/13

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ
за период 1. јануар – 31. децембар 2012. године

Брчко, јуна 2013. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	5
<u>НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	6
<u>1. УВОД</u>	6
<u>2. ОПШТИ ДИО</u>	6
<u>3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	6
<u>4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ</u>	7
<u>5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	8
5.1. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	8
5.2. ОБАВЉАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА	9
5.3. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ ТЕКУЋЕГ БУЏЕТА	10
5.3.1. <i>Издаци за бруто плате</i>	11
5.3.2. <i>Уговорене услуге</i>	11
5.4. ПЛАНИРАЊЕ ПРИХОДА	12
5.5. НАПЛАТА ПРИХОДА	12
5.5.1. <i>Приход од пореза на некретнине</i>	12
5.5.2. <i>Поступци принудне наплате прекршајних налога</i>	13
5.6. ПРИМЈЕНА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА БиХ (ЧЛАН 47 ДИРЕКТНИ СПОРАЗУМ)	13
<u>6. КОМЕНТАР</u>	14
<u>7. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ</u>	15

ДИРЕКЦИЈА ЗА ФИНАНСИЈЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ
ДИРЕКТОР ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Мато Лучић дипл. ек.

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Дирекција за финансије) за период **1. јануар – 31. децембар 2012.** године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Руководство је одговорно за финансијско пословање Дирекције за финансије и усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за спречавање настанка материјално значајних грешака у финансијском пословању Дирекције.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијском пословању на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ (“Службени гласник Брчко дистрикта БиХ” број 40/08) и Међународним стандардима врховних ревизијских институција – ISSAI („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 11/11). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијско пословање не садржи материјално значајне погрешке, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступка ради прибављања ревизорских доказа о усклађености финансијског пословања. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешака у финансијском пословању. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за финансијско пословање, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не ради изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

Након обављене ревизије финансијског пословања, скрећемо пажњу на сљедеће:

- Дирекција је из своје надлежности, прописане одредбама члана 12 Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, пропустила:
 - да донесе подзаконске акте: Упутство буџетским корисницима о начину сачињавања и оквирним износима кварталних финансијских планова, Упутства о припреми и изради додатних финансијских извјештаја Трезора и Правилник којим би били дефинисани услови стицања и одузимања лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа, начин обезбјеђивања квалитета ревизије и ревизорских предузећа и друга питања ревизије, у складу са одредбама члана 13 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ;
 - да усагласи постојеће подзаконске акте: Организациони план Дирекције за финансије са Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ и Упутство о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, са Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину (тачка 5.2 Извјештаја).
- Инспекторима Пореске управе Брчко дистрикта БиХ, у периоду 1. јануар – 31. децембар 2012. године, вршен је обрачун и исплата плата увећаних за 20% у односу на платни разред предвиђен чланом 5 Закона о платама запослених у органима управе. Наведено повећање плата за 20% одобрено је буџетом за 2012. годину, а да при том исто повећање није регулисано Законом о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ, нити било којим другим правним актом који регулише проблематику плата. Осим наведеног, исплата плата је вршена без издатих рјешења, којим би била регулисана висина бруто плате, платни разред и подразред, односно измјену висине плате није пратило одговарајуће рјешење (тачка 5.3.1 Извјештаја).
- Пореска управа Дирекције за финансије погрешно је примијенила материјално право приликом утврђивања обавезе пореза на промет некретнина, те је по пресуди Апелационог суда Брчко дистрикта БиХ исплатила износ од 167.954,40 КМ, на име законске затезне камате и трошкова управног спора (тачка 5.3.2 Извјештаја).

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу финансијско пословање, Дирекције за финансије у периоду **1. јануар – 31. децембар 2012.** године, осим за наведено у претходном пасусу, нема значајних неусаглашености с важећим законским прописима.

Замјеници главног ревизора
Томо Возетић, дипл. ек.

Главни ревизор
Џевида Хоџић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Потребно је побољшати функционисање система интерних контрола ради отклањања утврђених недостатака у дијелу: исплате плата запосленима без издатих рјешења о именовању, предузимања мјера за ефикаснију наплату пореза на некретнине, објављивања фискалних података на веб-страници, доношење Упутства о начину сачињавања финансијских планова и Правилника о стицању и одузимању лиценци за рад ревизора, као и досљедне примјене закона и осталих прописа.

Потребно је да Дирекција за финансије изврши усклађивање Организационог плана са Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је поштовати одредбе Закона о Дирекцији Брчко дистрикта БиХ, у дијелу доношења и усклађивања законских и подзаконских аката из своје надлежности.

Потребно је пореска увјерења издавати у складу са одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, окончати унос обавеза пореза на добит у евиденције Пореске управе у року који је предвиђен одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је плате обрачунавати у складу са одговарајућим рјешењима, уговорима или одлукама за сваког запосленог, како је то предвиђено Законом о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је повећање плата планирати и исплаћивати у оквиру ограничења у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, по завршетку судских спорова који су резултат погрешне примјене материјалног права, испитати узроке настанка грешака, а потом предузимати потребне мјере са циљем да се такви случајеви убудуће не понављају.

Потребно је Упутство о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, усагласити са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета за текућу годину.

Потребно је планирању директних пореза посветити посебну пажњу, јер су они подложни промјенама усљед миграције пореских обвезника (правних и физичких лица) и промјена пореских прописа у току буџетске године.

Потребно је одвојено књиговодствено евидентирати наплаћене приходе из ранијих година од наплаћених прихода текуће године.

Потребно је, ради побољшања ефикасности наплате пореза на имовину, предузимати мјере и покретати поступке принудне наплате у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ и Правилника о процедурама принудне наплате пореских обавеза.

Потребно је да подаци из фискалног регистра пореских обвезника буду објављени на веб-страници Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ у складу са одредбама Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ и одредбама Правилника о примјени Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је обезбиједити претпоставке да се континуирано покрећу поступци принудне наплате у складу са одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, приликом набавке робе и услуга, досљедно спровести поступак предвиђен за директни споразум у складу са одредбама Интерног правилника о поступку директног споразума за набавку робе, услуга и радова за уговорни орган Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је да укупна годишња вриједност набавки путем директног споразума не прелази проценат предвиђен одредбама Интерног правилника о поступку директног споразума за набавку робе, услуга и радова за уговорни орган Брчко дистрикт БиХ.

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Дирекција за финансије) за 2012. годину, на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 40/08).

2. ОПШТИ ДИО

Дирекција за финансије успостављена је као орган јавне управе Дистрикта.

Дирекцију за финансије чине:

- Канцеларија директора Дирекције;
 - Трезор;
 - Пореска управа и
- Стручна служба Дирекције.

Надлежности Дирекције за финансије су:

- прикупљање и расподјела јавних прихода Дистрикта;
- спровођење политике у области финансија Дистрикта;
- доношење provedбених прописа из области финансија и њихово објављивање у Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ;
- спровођење закона и других прописа;
- давање мишљења о примјени прописа из области финансија;
- подношење извјештаја Скупштини о расположивости прихода за годишњи буџет;
- учествовање у припреми приједлога годишњег буџета у координацији са замјеником градоначелника Дистрикта;
- достављање извјештаја о извршењу буџета у складу са законом, а за потребе градоначелника Дистрикта;
- потврђивање расположивости средстава за све расходе, трансфере, инвестиције и кретања средстава Дистрикта на свим рачунима Дистрикта;
- обављање других надлежности у складу са Статутом и законом.

На дан **31. 12. 2012.** године, Дирекција за финансије је имала **117** запослених, а према Организационом плану предвиђено је **126**.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање Дирекције за финансије у периоду **1. јануар – 31. децембар 2012.** године, то јест планирање и извршење издатака – расхода текућег буџета и буџета капиталних потреба, усклађеност пословања са законима и прописима, намјенско коришћење средстава, оцјена управљања финансијама, функција система интерне контроле, праћење примјене препорука из претходних ревизија и анализа мјера предузетих на основу тих препорука.

Циљ ревизије је да се спровођењем ревизије обезбиједи независно мишљење о примјени закона и других прописа, извршењу буџета Дирекције за финансије, коришћењу ресурса и управљању имовином Дистрикта, те на тај начин допринесе поузданом извјештавању о коришћењу буџетских средстава, транспарентном и квалитетном управљању јавним приходима, трошковима и имовином Дистрикта. Ревизија информише јавност, надлежне органе и институције о налазима и препорукама, правовременим и јавним објављивањем ревизорског извјештаја.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије.

С обзиром да се ревизија спроводи провјерама на бази узорака и да у систему интерне контроле и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

До завршетка ревизије Дирекција за финансије **није поступила** по Акционом плану број: 13-002819/12 од 19. септембра 2012. године, сачињеном на основу препорука претходне ревизије, у дијелу који се односи на следеће:

- Дирекција за финансије из своје надлежности (члан 12 Закона о Дирекцији Брчко дистрикта БиХ) није усагласила Закон о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закон о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту, у дијелу рокова за израду финансијских извјештаја и извјештаја о обављеној ревизији.
- Дирекција за финансије такође из своје надлежности, није донијела подзаконске акте, правила и процедуре, којима би одређене области пословања биле довољно и прецизно дефинисане, те како би се обезбиједила примјена законских прописа, што се односи на:
 - а) Упутство буџетским корисницима о начину сачињавања и оквирним износима кварталних финансијских планова и Упутство о припреми и изради додатних финансијских извјештаја Трезора, предвиђених чланом 33 ставом 2 Закона о Трезору Брчко дистрикта БиХ, како би се избјегли пропусти код планирања, праћења и извјештавања о управљању и потрошњи одобрених буџетских средстава и
 - б) Правилник којим би били дефинисани услови стицања и одузимања лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа, начин обезбјеђивања квалитета ревизије и ревизорских предузећа и друга питања ревизије, у складу са одредбама члана 13 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.
- Није извршено усклађивање Организационог плана Дирекције за финансије са Законом о Дирекцији Брчко дистрикта БиХ, у дијелу броја организационих јединица (члан 2 Организационог плана са одредбама члана 5 Закона), такође није извршено међусобно усклађивање одредаба чланова 5, 7 и 8 наведеног Организационог плана.
- У евиденцији пореских и непореских прихода, нису обезбијеђени подаци о наплати и задужењима текућег периода одвојено од података из ранијег периода.
- Нису предузимане мјере за ефикасну наплату пореза на имовину у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.
- Нису на веб-страници објављени подаци из фискалног регистра.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. Систем интерних контрола

Ради остварења програмских циљева рада, као и економичног, ефикасног и ефективног трошења јавних средстава неопходно је имати успостављен функционалан систем интерне контроле, који је одговорност менаџмента. Фактор који највише утиче на функционалност истог је повољно контролно окружење а исто највише долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења, преношење овлашћења, вредновање резултата рада, систем награђивања и поштовање постојећих законских прописа. Организационим планом Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Организациони план) утврђена је унутрашња организација Дирекције за финансије, која обухвата организационе јединице, њихов дјелокруг, систематизацију радних мјеста, руковођење Дирекцијом за финансије и организационим јединицама, одговорност за рад и руковођење, стручни колегијум, сарадњу у вршењу послова, програмирање и планирање рада, радне односе и дисциплинску одговорност. Наведеним организационим планом систематизовано је 126 радних мјеста а на дан 31. 12. 2012. године било је 117 запослених, што може имати утицаја на рад, као и на обављање послова и радних задатака из надлежности Дирекције за финансије.

Начин рада и послови који су у надлежности Дирекције за финансије уређени су Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, Законом о Трезору Брчко дистрикта БиХ и Законом о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ, и Организационим планом Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Службе интерне контроле су успостављене на основу Организационог плана Дирекције за финансије, а начин рада служби интерних контрола регулисан је Правилником о интерним контролама у Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ и Правилником о интерним контролама у Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.

Након спроведене ревизије финансијског пословања Дирекције за финансије за 2012. годину, утврђено је, да систем интерне контроле није на задовољавајућем нивоу у дијелу досљедне примјене законских и подзаконских аката, а што се огледа у сљедећем:

Исплата плата (инспекторима Пореске управе) је вршена без издатих рјешења о именовању, којима би била регулисана висина бруто плате, платни разред и подразред, односно измјену висине плате није пратило одговарајуће рјешење.

Пореска управа није се обраћала дужницима (обавјештења, опомене) ради ефикасније наплате пореза на некретнине, нити је покретала поступке принудне наплате у смислу издавања рјешења о принудној наплати.

Дирекција за финансије податке из фискалног регистра о вриједности процијењених некретнина, није објавила на својој **веб-страници**.

У 2012. години запримљено је укупно 6.315 предмета, од наведеног броја предмета запримљених у 2012. години, само је за 1.637 предмета покренут поступак принудне наплате. Наведено упућује на закључак да нису обезбијеђене претпоставке да се континуирано ради на обради запримљених предмета (прекршајних налога) и покретању поступка принудне наплате.

Осим наведеног, поједини подзаконски акти, правила и процедуре нису донесени, као што је констатовано и у претходној ревизији, чиме су одређене области пословања недовољно и непрецизно дефинисане, како би се обезбиједила примјена законских прописа, што се првенствено односи на:

- упутства буџетским корисницима о начину сачињавања и оквирним износима кварталних финансијских планова и упутства о припреми и изради додатних финансијских извјештаја Трезора, како би се избјегли пропусти код: планирања, праћења и извјештавања о управљању и потрошњи одобрених буџетских средстава;

- правилнике којим би били дефинисани услови стицања и одузимања лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа, начин обезбјеђивања квалитета ревизије и ревизорских предузећа и друга питања ревизије.

Потребно је побољшати функционисање система интерних контрола ради отклањања утврђених недостатака у дијелу: исплате плата запосленима без издатих рјешења о именовању, предузимања мјера за ефикаснију наплату пореза на некретнине, објављивања фискалних података на веб-страници, доношење упутства о начину сачињавања финансијских планова и правилника о стицању и одузимању лиценци за рад ревизора, као и досљедне примјене закона и осталих прописа.

5.2. Обављање дјелатности у складу са законом и другим прописима

Дирекција је организована у складу с чланом 2 Организационог плана, односно организациони дијелови Дирекције за финансије су: Канцеларија директора, Стручна служба Дирекције, Трезор и Пореска управа. Као и у претходним ревизијама, указујемо да Организациони план није усклађен са Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, односно одредбе члана 2 Организационог плана нису у складу са одредбама члана 5 Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, у дијелу броја организационих јединица. Односно, одредбе чланова 7 и 8 Организационог плана нису регулисале којој организационој јединици припадају Канцеларија директора и Стручна служба, што није у складу с чланом 5 Организационог плана Дирекције.

Наведено нас је упутило на закључак да одредбе чланова 5, 7 и 8 Организационог плана нису међусобно усклађене.

Потребно је да Дирекција за финансије изврши усклађивање Организационог плана са Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Осим наведеног, утврдили смо да је Дирекција за финансије из своје надлежности, прописане одредбама члана 12 Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, пропустила да усагласи и допуни постојеће законске и подзаконске акте, и то: Закон о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закон о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012 са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу рокова за израду финансијских извјештаја и извјештаја о обављеној ревизији.

Такође, Дирекција је пропустила да донесе Правилник о примјени Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ, којим би били дефинисани услови стицања и одузимања лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа, начина обезбјеђивања квалитета ревизије и ревизорских предузећа и друга питања ревизије, што је у супротности са одредбама члана 13 наведеног закона.

Потребно је поштовати одредбе Закона о Дирекцији Брчко дистрикта БиХ, у дијелу доношења и усклађивања законских и подзаконских аката из своје надлежности.

Такође у оквиру надлежности, утврђених одредбама члана 12 Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ и члана 13 Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ, Пореска управа издаје увјерења пореским обвезницима (правним лицима са сједиштем у Брчко дистрикту БиХ и пословним јединицама правних лица на територији Брчко дистрикта БиХ) да на дан издавања имају или немају доспјелих а неизмирених пореских обавеза. Увјерења се издају на основу службених евиденција о пореским обавезама, које су установљене: Законом о порезу на добит, Законом о порезу на доходак и Законом о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ. Увидом у документацију издатих пореских увјерења утврдили смо да су она издавана на основу службених **синтетичких** евиденција без приложених овјерених **аналитичких** картица пореских обвезника, што је супротно одредбама члана 13 Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ. Због наведеног нисмо могли потврдити тачно стање обавеза пореских обвезника у моменту издавања пореског увјерења.

Потребно је пореска увјерења издавати у складу са одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Обавезе **пореза на добит** евидентирају се на основу годишњих пореских пријава које порески обвезници, у складу са одредбама члана 22 става 1 Закона о порезу на добит Брчко дистрикта БиХ, достављају Дирекцији најкасније до 31. марта текуће за претходну годину. У поступку ревизије утврдили смо да Пореска управа Дирекције за финансије, није у предвиђеном року (до **30. јуна** текуће године) завршила унос обавеза пореза на добит на основу поднесених пореских пријава за претходну годину, што је супротно одредбама члана 6 става 3 Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је завршити унос обавеза пореза на добит у евиденције Пореске управе у року који је предвиђен одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

Дирекција је, у складу са својом надлежношћу, донијела Упутство о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, број: 02-04.1-94/10, 30. марта 2010. године. Наведеним упутством у члану 2 тачки 5 регулисано је да се прерасподјела издатака за **комуналне услуге и енергију** може вршити само у **четвртм кварталу текуће** године. Одредбама члана 29 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и члана 16 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину, регулисано је да се унутрашња прерасподјела издатака за **комуналне услуге и енергију** може вршити у задња три квартала текуће године. Наведено упућује на закључак да Упутство није усаглашено са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета за 2012. годину.

Потребно је Упутство о доношењу одлуке о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, усагласити са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета за текућу годину.

5.3. Планирање и извршење текућег буџета

Планом буџета за **2012.** годину одобрена средства за текуће издатке износе **16.313.499,57** КМ, извршење је **14.851.866,19** КМ или **91,04%** (табела број 1 у прилогу Извјештаја).

У оквиру наведених средстава одобрена су и средства за исплату старе девизне штедње и исплате по судским рјешењима у износу од **12.355.495,00** КМ а реализована су у износу од **11.238.105,22** КМ, или 90,96% планираних средстава.

Од наведеног укупног износа планираног текућег буџета за 2012. годину, Дирекцији за финансије као кориснику буџета одобрено је **3.958.004,57** КМ, а остварено је **3.613.760,97** КМ, или 91,30%.

Структура одобрених средстава и реализована средства за текући буџет приказана је у табели како слиједи:

	Планирано 2012.	Остварено 2012.	% остварења
1. Издаци за домаћа и страна позајмљивања и отплате дуга по основу старе девизне штедње	10.555.495,00	10.016.130,93	94,89
2. Исплате по судским рјешењима и пресудама (на основу документације – рјешења од правосуђа	1.800.000,00	1.221.974,29	67,89
3. Текући издаци 333.	3.958.004,57	3.623.760,97	91,30
УКУПНО:	16.313.499,57	14.851.866,19	91,04

5.3.1. Издаци за бруто плате

Издаци за бруто плате планирани су у износу од **2.953.941,89 КМ**, а остварени у износу од **2.766.992,63 КМ** или **93,67%** плана.

Увидом у документацију установили смо, као што је констатовано претходном ревизијом, да је инспекторима Пореске управе Брчко дистрикта БиХ, у периоду 1. јануар – 31. децембар 2012. године, вршен обрачун и исплата плата увећана за 20% у односу на платни разред предвиђен чланом 5 Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ. Наведено повећање плата за 20% одобрено је буџетом за 2012. годину, а да при том исто повећање није регулисано Законом о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ, нити било којим другим правним актом који регулише проблематику плата. Осим наведеног, исплата плата је вршена без издатих рјешења, којим би била регулисана висина бруто плате, платни разред и подразред, односно измјену висине плате није пратило одговарајуће рјешење.

Потребно је плате обрачунавати у складу са одговарајућим рјешењима, уговорима или одлукама за сваког запосленог, како је то предвиђено Законом о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је повећање плата планирати и исплаћивати у оквиру ограничења у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

5.3.2. Уговорене услуге

За судске пресуде и судска и вансудска поравнања одобрено је **1.800.000,00 КМ**, а реализовано је **1.221.974,29 КМ**. У оквиру ових средстава, исплаћен је износ од **452.291,19 КМ** пореском обвезнику „Слобопром“ д. о. о. Лончари, по пресуди Апелационог суда Брчко дистрикта БиХ, број: 960У011881 11 УЖ од 30. децембра 2012. године. Исплаћени износ од **452.291,19 КМ**, наведеном пореском обвезнику, састоји се од:

- повраћаја средстава у износу од **284.336,79 КМ** за обрачунату и уплаћену пореску обавезу;
- трошкова управног спора у износу од **5.327,05 КМ** и
- законске затезне камате у износу од **162.627,35 КМ**.

По наведеној пресуди Апелационог суда Брчко дистрикта БиХ, **284.336,79 КМ** односи се на погрешну обрачунату пореску обавезу, односно Пореска управа Дирекције погрешно је примијенила материјално право приликом утврђивања обавезе пореза на промет некретнина. Као што је видљиво из горњег прегледа, такође по истој пресуди **162.627,35 КМ** се односи на законске затезне камате, као и **5.327,05 КМ** трошкова управног спора.

Нисмо се увјерили, да је Дирекција анализирала **узроке погрешно утврђене пореске обавезе**, нити да је утврђивана **евентуална одговорност** служби и појединаца који су допринијели истом, такође се нисмо увјерили да су предузимане мјере како убудуће не би дошло до сличних пропуста.

Остале исплате по судским пресудама и судским и вансудским поравнањима, у износу од **769.637,50 КМ**, су: **експропријација некретнина, накнаде за штете од елементарних непогода, уједи паса луталица, повреде на раду** и сл. Наведене основе резултат су обављања послова из надлежности појединих одјељења Владе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, по завршетку судских спорова који су резултат погрешне примјене материјалног права, испитати узроке настанка грешака, а потом предузимати потребне мјере са циљем да се такви случајеви убудуће не понављају.

5.4. Планирање прихода

Приходи из надлежности Пореске управе планирани су у износу од **19.240.000,00 КМ**, а остварени у износу од **24.373.358,29 КМ**, што је **126,70%** у односу на план. Структура планираних и остварених прихода из надлежности Пореске управе дата је у табели 2 у прилогу Извјештаја.

У поступку ревизије утврдили смо да планирани директни порески приходи (порез на добит, порез на плату и порез на промет од игара на срећу) имају знатно веће остварење у односу на план, што указује да директни порески приходи нису реално планирани.

Потребно је планирању директних пореза посветити посебну пажњу, јер су они подложни промјенама усљед миграције пореских обвезника (правних и физичких лица) и промјена пореских прописа у току буџетске године.

5.5. Наплата прихода

Укупно наплаћени приходи од пореских обвезника, из надлежности Пореске управе Брчко дистрикта БиХ (табела 2 у прилогу Извјештаја), према помоћним евиденцијама у 2012. години износили су **24.373.358,29 КМ**, што је **126,68%** у односу на план и **108,61%** у односу на задужење, односно евидентиране обавезе текућег периода.

Податак да су наплаћени приходи већи за 8,61% у односу на задужење текућег периода, упућује нас на закључак да Пореска управа приликом планирања није располагала **квалитетним информацијама о наплати прихода од пореских обвезника из ранијег периода.**

Увидом у евиденције, као што смо констатовали у претходној ревизији, Дирекција за финансије води помоћне евиденције о наплаћеним приходима на начин, да није могуће утврдити који износ наплаћених прихода се односи на текућу годину. Нисмо се увјерили да Дирекција посебно књиговодствено евидентира приходе из ранијих година, те стога нисмо у могућности утврдити који је степен наплате пореских прихода за 2012. годину.

Потребно је одвојено књиговодствено евидентирати наплаћене приходе из ранијих година од наплаћених прихода текуће године.

5.5.1. Приход од пореза на некретнине

Приход од пореза на некретнине планиран је у износу од **1.500.000,00 КМ**, а наплаћено **1.005.409,50 КМ**, односно 67,03% у односу на план.

У поступку ревизије, провјером предузимања мјера и покретања поступака принудне наплате пореза на некретнине, утврдили смо да се Пореска управа није обраћала дужницима (обавјештења, опомене) ради ефикасније наплате истих, нити је покретала поступке принудне наплате у смислу издавања рјешења о принудној наплати, што није у складу са одредбама члана 45 Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 8/06) и члана 16 става 3 Правилника о процедурама принудне наплате пореских обавеза, број: 04/1-014-327/07 од 16. августа 2007. године. Непредузимање горенаведених прописаних мјера имало је за посљедицу неефикасну наплату прихода од наведене врсте пореза.

Потребно је, ради побољшања ефикасности наплате пореза на имовину, предузимати мјере и покретати поступке принудне наплате у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ и Правилника о процедурама принудне наплате пореских обавеза.

Дирекција за финансије има успостављен фискални регистар пореских обвезника с процијењеном вриједности некретнина. У поступку ревизије утврдили смо да Дирекција за финансије није објавила податке из фискалног регистра пореских обвезника на веб-страници што је у супротности с чланом 12 ставом 4 Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ
и чланом 11 ставом 4 Правилника о примјени Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је да подаци из фискалног регистра пореских обвезника буду објављени на веб- страници Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ у складу са одредбама Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ и одредбама Правилника о примјени Закона о порезу на некретнине Брчко дистрикта БиХ.

5.5.2. Поступци принудне наплате прекршајних налога

У 2012. години запримљено је укупно **6.315** прекршајних налога чија је вриједност најмање **1.500.000,00** КМ (изведено из просјечног износа прекршајних налога из претходног периода). Од овог броја предмета запримљених у 2012. години само је за **1.637** предмета покренут поступак принудне наплате. Током 2012. године покренуто је још **1.937** поступака принудне наплате и они се односе на прекршајне налоге из ранијих година. Укупна вриједност прекршајних налога чији поступак принудне наплате је покренут износи **1.035.933,80** КМ, од чега је наплаћено **59.046,20** КМ. Наведено упућује на закључак да нису обезбијеђене претпоставке да се континуирано ради на обради запримљених предмета (прекршајних налога) и покретању поступка принудне наплате, што је у супротности са одредбама члана 17 Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ. Све горенаведено имало је за посљедицу да су значајна средства по овом основу остала ненаплаћена у 2012. години.

Потребно је обезбиједити претпоставке да се континуирано покрећу поступци принудне наплате у складу са одредбама Упутства о раду Пореске управе Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ.

5.6. Примјена Закона о јавним набавкама БиХ (члан 47 Директни споразум)

Дирекција је у 2012. години, за набавку робе, услуга и радова по директном споразуму утрошила укупно **88.355,06** КМ. Набавке по директном споразуму вршене су за: набавку комуналних услуга (**7.408,00** КМ), набавку материјала (6.085,12 КМ), набавку услуга превоза (**3.114,50** КМ), набавку услуга текућег одржавања (**25.697,70** КМ), услуге осигурања (**1.782,94** КМ) и за уговорене услуге (**44.266,80** КМ). У поступку ревизије утврдили смо да приликом набавке робе и услуга по директном споразуму, није досљедно спроведен поступак предвиђен одредбама чланова 2, 5 и 8 Интерног правилника о поступку директног споразума за набавку робе, услуга и радова за уговорни орган Брчко дистрикт БиХ, у дијелу: сачињавања службене забиљешке о провјеравању ситуације на тржишту, упућивања захтјева за доставу понуда, сачињавања уговора или наруџбенице за набавку робе и услуга.

Такође смо утврдили да је укупна годишња вриједност набавки по директном споразуму износила више од 10% од укупног годишњег буџета за набавку материјала и услуга, што је супротно одредбама члана 9 Интерног правилника о поступку директног споразума за набавку робе, услуга и радова за уговорни орган Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, приликом набавке робе и услуга, досљедно спровести поступак предвиђен за директни споразум у складу са одредбама Интерног правилника о поступку директног споразума за набавку робе, услуга и радова за уговорни орган Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је да укупна годишња вриједност набавки путем директног споразума не прелази проценат предвиђен одредбама Интерног правилника о поступку директног споразума за набавку робе, услуга и радова за уговорни орган Брчко дистрикт БиХ.

6. Коментар

Дирекцији је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања у периоду 1. јануар – 31. децембар 2012. године, број: 01-02-03-13-200/13, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана, Дирекција се изјаснила дописом број: 13.9-041-499/13 од 19. јуна 2013. године. Дирекција у наведеном изјашњењу није имала примједбе на налазе из Нацрта извјештаја, те је овај извјештај коначан.

Тим за ревизију:

Авдија Башић, дипл. ек.

Беган Чаушевић, дипл. ек.

7. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ

План и извршење буџета текућих потреба у **2012.** години Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ

Табела број 1

Економски код	Назив економског кода	Планирани износ	Реализовани износ	% реализације	Расположиви износ
600000	РАСХОДИ	16.313.499,57	14.851.866,19	91,04	1.461.633,38
610000	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ	16.313.499,57	14.851.866,19	91,04	1.461.633,38
611000	ПЛАТЕ И НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗАПОСЛЕНИХ	2.984.441,89	2.796.583,63	93,71	187.858,26
611100	Бруто плате и накнаде	2.953.941,89	2.766.992,63	93,67	186.949,26
611200	Накнаде трошкова запослених и скупштинских посланика	30.500,00	29.591,00	97,02	909,00
612000	ДОПРИНОСИ ПОСЛОДАВЦА И ОСТАЛИ ДОПРИНОСИ	118.157,68	89.147,98	75,45	29.009,70
612100	Доприноси послодавца	118.157,68	89.147,98	75,45	29.009,70
613000	ИЗДАЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛ И УСЛУГЕ	12.688.300,00	11.515.086,48	90,75	1.173.213,52
613100	Путни трошкови	25.365,00	18.815,67	74,18	6.549,33
613200	Издаци за енергију	85.000,00	66.669,42	78,43	18.330,58
613300	Издаци за комуналне услуге	161.600,00	107.218,73	66,35	54.381,27
613400	Набавка материјала и ситног инвентара	62.500,00	57.900,06	92,64	4.599,94
613500	Издаци за услуге превоза и горива	22.890,00	20.216,06	88,32	2.673,94
613600	Умањење имовине и опреме	2.200,00	0,00	0,00	2.200,00
613700	Издаци за текуће одржавање	82.800,00	71.767,13	86,68	11.032,87
613800	Издаци осигурања, банкарских услуга и услуга платног промета	28.250,00	20.845,90	73,86	7.384,10
613900	Уговорене услуге	12.217.695,00	11.151.633,52	91,27	1.066.061,49
616000	ИЗДАЦИ ЗА КАМАТЕ И ОСТАЛЕ НАКНАДЕ	522.600,00	451.048,10	86,31	71.551,90
616200	Издаци за иностране камате	49.826,00	42.071,45	84,44	7.754,55
616300	Камате на домаће позајмљивање	367.950,00	304.152,67	82,66	63.797,33
616400	Остале накнаде везане за позајмљивање	104.824,00	104.823,98	100,00	0,02
823300	Отплате домаћег задужења	399.419,00	379.533,83	95,02	19.855,17

Преглед планираних и наплаћених прихода у 2012. години

Табела број 2

Р./бр.	ВРСТА ПРИХОДА		План за 2012. годину	Задужење 2012. године	Остварено 2012. године	% остварења у односу на план	% остварења у односу на задужење
0	1		2	3	4	5 (4/2)	6 (4/3)
1	711100	Порез на доходак	1.700.000,00	1.514.119,23	1.446.158,97	85,07	95,51
2	711200	Порез на добит	7.780.000,00	12.170.179,88	11.761.298,39	151,17	96,64
3	713100	Порез на плату	6.660.000,00	5.747.686,70	8.396.703,89	126,08	146,09
4	714100	Порез на имовину	1.500.000,00	1.400.882,01	1.005.409,50	67,03	71,77
5	715100	Порез на промет производа и услуга	0,00	38.969,46	175.682,53	0,00	450,82
6	715200	Порез на промет од игара на срећу	400.000,00	595.116,12	626.656,14	156,66	105,30
7	715300	Накнаде за издавање одобрења	600.000,00	504.900,00	534.170,00	89,03	105,80
8	722321	Комуналне таксе	600.000,00	470.145,64	427.278,87	71,21	90,88
УКУПНО			19.240.000,00	22.441.999,04	24.373.358,29	126,68	108,61

Приказ неутрошених планираних буџетских средстава за капиталне потребе из **2010. и 2012.** на дан **1. 1. 2012.** године и њихово извршење у **2012.** години, као и приказ планираних и извршених средстава капиталног буџета за **2012.** годину дајемо у сљедећој табели:

Табела број 3

Година	Расположива средства кап. буџета на дан 1. 2012. године из 2010. и 2012. године	Планирани капитални буџет по годинама	Извршено до 1. 1. 2012. г. (3 - 2)	Извршење капиталног буџета у 2012. год.	Извршено на дан 31. 12. 2012. год. (4+5)	Неутрошена планирана средства на дан 31. 12. 2012.год. (3-4-5) или (3 - 6)	% извршења на дан 31. 12. 2012. (6/ 3 x 100)
1	2	3	4	5	6	7	8
2010.	805,23	41.461,89	40.656,66	0,00	40.656,66	805,23	98,06
2011.	150.000,00	150.000,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00	0,00
2012.	-	175.000,00	0,00	0,00	0,00	175.000,00	0,00
Укупно	150.805,23	366.461,89	40.656,66	0,00	40.656,66	325.805,23	11,09